

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Marek Bartoš

Název práce: Zimní olympijské hry v Soči: Ruská národní identita a autoritářský stát

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Karel Svoboda

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle): Práce se zabývá fenoménem sportu v autoritativních režimech a jeho využití pro nation building na příkladu Putina Ruska a Olympiády v Soči v roce 2014. Věnuje se období let 2007, kdy bylo rozhodnuto o přidělení olympiády právě Soči, a rokem 2014, kdy hry proběhly. Zároveň s tím se zabývá rolí, jakou hrají podobné velké akce pro legitimizaci stávajících nedemokratických režimů, a to nejen z hlediska jejich obrázku na veřejnosti, ale i poskytování výhod představitelům mocenských struktur.

2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Jedná se o velmi zajímavé téma, které s tím, jak si jej autor vymezil, je i poměrně náročné na udržení koherentnosti textu.

Určité pochybnosti mám o časovém vymezení tématu. Pro roli Olympiády a její prezentace domácímu publiku by z mého pohledu byl vhodnější poněkud širší rámec. Udělení pořadatelství totiž předchází přípravná fáze kandidatury, která je už sama o sobě využívána k mobilizaci, dozvuky olympiády trvají ještě několik měsíců či let (zde je hlavně zajímavá finanční bilance her, která v případě Soči dosáhla závratných ztrát). Na druhou stranu musím uznat, že určité omezení je nutné a svoji logiku mají i zvolené roky.

Autor poměrně logicky zdůvodňuje svůj metodologický přístup (diskurzivní analýza a její následná konfrontace s dopady na reálnou politiku), stejně tak jako definuje zdroje dat, která pro svoji analýzu použil.

U kompetitivního autoritarianismu je samozřejmě oprávněné, že autor vychází z prací Levitského a Wayne. Přesto, od vydání jejich knihy uběhlo již čtrnáct let a bylo by dobré reflektovat i vývoj, kterým daný koncept prošel.

Spíše jen upozornění – str. 31 etnický a státní nacionalismus je v Rusku rozdělován poměrně dlouho, z dob ruského impéria, nikoli jako nový fenomén. Jedná se totiž o dělení na ruskij, tedy představitel ruského etnika, a rossijanin jako člověk žijící na území Ruska a cítící svoji příslušnost k ruskému státu (autor rozdíl zmiňuje na stránce 33).

Problémem užití pojmu národní identity pak je, že jde o poměrně široký koncept, o kterém vznikají každý rok desítky knih. I v této práci se zdá, že pojem a nutnost ho vysvětlit zabral více prostoru, než by bylo záhodno. Je to pochopitelné, ale osekání o historické exkurzy (navzdory mému upozornění o odstavci výše) a udržení v mezích nutných pro pochopení práce by pomohlo lépe text zaměřit. V omezeném rozsahu není možné vysvětlit úplně všechno. Samo budování ruské identity pod Putinem zasluhuje knihu (spíše několik), v rámci rozsahu diplomové práce je určitě lepší se držet daného, relativně užšího tématu.

U strany Vlast (Rodina) je chybně uveden jako zakladatel Alexander Lebeda. Osobně se domnívám, že jde o generála Lebedě, který nicméně Rodinu s Rogozinem nezakládal (str. 42).

V kapitole o významu sportu v Sovětském svazu mi chybí zmínka o doping. Vzhledem k pozdějším skandálům ruských sportovců by taková poznámka byla vhodná. Autor se o ní zmiňuje až později v souvislosti s olympiádou v Soči (75). Podle mne by bylo lepší zmínit dopingový program už zde.

3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev je bez výraznějších problémů, co se týče vyjadřování a zvoleného stylu. Práci se nicméně nevyhnuly překlady a pravopisné chyby. Nejsou sice tak četné, aby to bránilo čtení textu, ale na druhou stranu jich není ani zanedbatelně. Důkladné přečtení by pomohlo odstranit alespoň nejviditelnější případy (namátkou: „Ve třetí kapitole uvádím analyzované citaci vždy následujícím způsobem“ 17, „jedním z měřítek patronovi moci“ 22, „díky ekonomickému růstu způsobeným mimo jiné zvyšující se cenou ropy“ 45, „letním letovisku“ 69) atd. Chybou je i přepis „Tikhon“ namísto Tichon. Značka poznámky pod čarou se pak v češtině píše za interpunkčním znaménkem (str. 48). Chrám Krista Spasitele také nelze označit za katedrálu (55).

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

[x] Theses

Komentář k výsledku kontroly: vše v pořádku (celková shoda 2 %)

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce je velmi zajímavou sondou nejen do významu sportovních událostí pro autoritativní režimy, ale i obecně do jejich fungování. Autor přesvědčivě vysvětluje, že režimy, jako je ten Putinův, pracují eklekticky a využívají nejrůznější prostředky pro svoji legitimizaci.

Z negativ mohu zmínit asi jen překlepy a jazykové chyby. Není jich nějak moc, ale přeci jen se vyskytují v míře větší, než je záhodno. Je to škoda, protože jinak je práce velmi povedená.

Sporným je pak zaměření textu, které v některých částech věnovaných budování identity pod Putinem až příliš sklouzává k tomuto širokému tématu a nadržuje se původně stanovené problematice role velkých sportovních událostí v ní.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Konečný účet za olympiádu se objevil teprve po delší době. Jak vypadaly dozvuky olympiády v delším horizontu?

2. Jak jsou vlastně nyní sportoviště využívána?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhovělo): Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením **B**.

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.